

3. Потрібно у нових нормативно-правових актах додати переддоговірну стадію укладання франчайзингового договору - тестування, яка доведе свою комерційну вигідність на практиці;

4. Потрібно внести зміни до Податкового кодексу України чим врегулюється питання сплати роялті;

5. Потрібно замінити умови встановлення цін на товар/роботи/послуги. Сталою практикою західних країн є те, що франчайзер здійснює ціноутворення. Це буде сприяти встановленню єдиної цінової політики для всіх франшиз;

6. Потрібно врегулювати питання пов'язані з розірванням договору франшизи. Зазвичай у договорі передбачено, що розірвання в односторонньому порядку не допускається, але це викликає негативні наслідки для обох зі сторін;

7. Потрібно спросити систему надання кредитів для малого та середнього бізнесу;

8. Для популяризації франчайзингу в Україні потрібно запускати освітні проекти які будуть охоплювати різні категорії громадян. Наприклад запускити освітній серіал на платформі «Дія.Цифрова освіта»; залучити популярних українських блогерів; створити навчальний курс на платформі «Genius.Space» [4].

Франчайзинг є перспективним видом діяльності. Для франчайзера – це один з найшвидших і ефективних способів створення нових незалежних підприємств; для франчайзі – розвиток свого власного бізнесу на базі перевіреної моделі; для держави – ефективний інструмент підтримки малого й приватного підприємництва, який приведе до розвитку всієї української економіки; для споживачів – отримання якісного, перевіреного часом продукту. Для розвитку франчайзингу в Україні є великі можливості, проте для реалізації цих можливостей потрібно створити сприятливі умови.

Література:

1. Забаштанська Т. Сторичні аспекти розвитку франчайзингу в діяльності посередницьких підприємств. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2016. С. 36–42.

2. Сагайдак Д. В. Розвиток світового ринку франчайзингових послуг в сучасних умовах : автореф. кваліфікаційна робота. Київ, 2022. 123 с.

3. Цивільний кодекс України : Кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV : станом на 1 січ. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text> (дата звернення: 29.01.2023).

4. Микуляк В., Махінова А. Українське обличчя франчайзингу. ЮРИСТ&ЗАКОН. 2017. № 35. URL: https://www.sk.ua/wp-content/uploads/sk_files/franishiza_ukr.pdf (дата звернення: 30.01.2023).

ВИСОКИЙ РІВЕНЬ КОРУПЦІЇ В УКРАЇНІ ЯК БАР'ЄР НА ШЛЯХУ ІНТЕГРАЦІЇ В ЄС

О. Р. ІЖИК, бакалавр

Ужгородський національний Університет, м. Ужгород, Україна

Шлях інтеграції України в Європейський Союз передбачає розв'язання низки актуальних проблем, які є в українському суспільстві. Нагальною

проблемою, що є основним бар'єром між Україною і ЄС є корупція. Ризики і сумніви щодо реальної готовності працювати над антикорупційними заходами привертають увагу в Євросоюзі та уповільнюють процес інтеграції.

Проблема корупції завжди привертала до себе пильну увагу багатьох дослідників [1-5]. В останні ж часи особливої актуальності набула проблема негативного впливу високого рівня корумпованості на такі глобальні процеси як інтеграційні процеси [6] та залучення інвестицій [7].

Метою даної роботи є визначення заходів з підвищення ефективності антикорупційних реформ.

Корупція як явище у суспільстві пов'язується з негативними наслідками для країни та її розвитку. Створюючи реальну загрозу для демократичного суспільства, корупція є ризиком для народоправства. Вона підриває соціальну справедливість та завдає шкоди соціальному прогресу. На шляху інтеграції в Європейський союз Україна, як претендент до вступу, зобов'язується виконувати та вирішувати проблеми, які є важливими сьогодні. Запобігання та протидія корупції є необхідністю для передумов реалізації пріоритетного напрямку України.

Традиційно виділяється п'ять видів корупції: хабар, розкрадання, взаємні послуги, вимагання. Кожний з них негативно впливає на соціально-економічний розвиток суспільства і держави, в тому числі: підриває авторитет країни, завдає шкоди демократичним засадам управління суспільством, функціонуванню державного апарату, обмежує конституційні права і свободи людини та громадянина, порушує принцип верховенства права, порушує встановлений порядок здійснення повноважень посадовими і службовими особами органів державної влади, управлінських структур приватного сектора, руйнує моральні й суспільні цінності; дискредитує державу на міжнародному рівні.

З огляду на це можна стверджувати, що активне реформування антикорупційної політики позитивно вплине на економічний потенціал та економічну безпеку України, покращення добробуту громадян, створення довіри до влади в українському суспільстві. За останні 8 років в Україні активно відбувався процес активних антикорупційних реформ: створення антикорупційних інститутів, прийняття відповідних законодавчих змін тощо. Також варто відзначити позитивний вплив Ради Європи, що активно та плідно запобігає та протидіє корупції на рівні регіональних організацій. Підхід цієї організації до боротьби з корупцією має три взаємопов'язаних аспекти: вироблення загальноєвропейських норм та стандартів, контроль за їх дотриманням, а також надання технічної допомоги державам та регіонам.

Також, запобігти поширенню корупції може розбудова системи фінансового моніторингу. Перевагою даного підходу є те, що система фінансового моніторингу, як інструмент економічної безпеки [8], окрім корупції дозволяє також попередити поширення тіньової економіки [9] та інших видів незаконної діяльності.

Проте, жодна система антикорупційних заходів буде неповною та мало ефективною в тому випадку коли вона не враховує безпосередні мотиви, що спонукають клієнта до укладання корупційної угоди з чиновником. Це вимагає

ретельного вивчення інституційних аспектів існування корупції. Адже саме неефективність чинних формальних правил та недотримання їх вимог є однією із головних причин виникнення корупції [10], оскільки збільшення бюрократії та високих рівень трансакційних витрат бюрократичних процедур сприяє та наштовхує на укладання корупційних угод різних масштабів.

Отже, інтеграція України в Європейський союз має необхідну умову – це не лише узгодження законодавства України з нормами ЄС, але й наполеглива робота з викорінення корупції. Ключовим елементом ефективної боротьби з корупцією є реформування інституційних рамок, що має зменшити рівень трансакційних витрат бюрократичних процедур та усунути мотиви до укладання корупційної угоди.

Література:

1. Kingston C. Social structure and cultures of corruption. *Journal of Economic Behavior and Organization*. 2008. Vol.67, №1. P.90–102.
2. Gerring J., Thacker S. Do Neoliberal Policies Deter Political Corruption? *International Organization*. 2005. Vol.59, №1. P.233–254.
3. Wheeler D., Mody A. International Investment Location Decisions: The Case of U.S. Firms. *Journal of International Economics*. 1992. №1–2, vol. 33. P. 57–76.
4. Méndez F., Sepúlveda F. Corruption, growth and political regimes: Cross country evidence. *European Journal of Political Economy*. 2006. Vol.22, №1. P. 82–98.
5. Рябова Т.В., Абрамов Ф.В. Вплив культурних факторів на виникнення корупції. *Наукові праці Донецького національного технічного університету*. Серія: економічна. Випуск 31-3. Донецьк, ДонНТУ, 2007. С.138-142.
6. Сержанов В.В., Дяченко Т. А., Абрамов Ф. В. Корупція, неефективні інститути та європейська інтеграція. *Вісник Ужгородського національного університету*. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство. Ужгород. 2022. № 44. С. 90–95.
7. Штулер І.Ю., Сержанов В.В. Державна політика залучення інвестицій у стратегії розвитку національних економік. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство. 2017. № 16(2). С. 162-166.
8. Сержанов В. В., Максименко Я.А., Абрамов Ф. В. Ефективність формальних правил фінансового моніторингу. *Держава та регіони*. 2022. № 3 (126). С. 10–15.
9. Мазур О., Сержанов В. Державне регулювання у сфері детінізації економічних відносин. *Науковий вісник Ужгородського університету*. 2015. Випуск 1(45). Т. 3. С. 114–118.
10. Абрамов Ф. В. Трансакційні витрати корупційної угоди. *Вісник Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»*. Темат. вип. “Технічний прогрес і ефективність виробництва”. 2005. № 1. С. 273–282.

ІНДЕКС СПРИЙНЯТТЯ КОРУПЦІЇ ЯК ЧИННИК ФОРМУВАННЯ СУСПІЛЬНОЇ ДУМКИ

М. О. ПЛАВАЙКО, студентка кафедри економіки і підприємництва
Ужгородський національний університет, м. Ужгород, Україна

Для багатьох країн світу, корупція перетворилася на найбільш актуальну проблему, що вимагає свого негайного вирішення. Проте, подолання цього негативного явища вимагає не лише розробки ефективних заходів боротьби та